

**КЗ «Новгород – Сіверський фаховий медичний коледж»
Чернігівської обласної ради**

**Випускова циклова комісія професійної та практичної підготовки
спеціальності 223 Медсестринство**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора
з навчальної роботи

Я.В.Недашківська

09 2023 року

НАСКРІЗНА РОБОЧА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

галузь	22 Охорона здоров'я
спеціальність	223 Медсестринство
ОПП	Сестринська справа

Програма введена в дію
Наказ № 83 від 31 серпня 2023 року

2023 рік

Наскрізна робоча програма практики

для студентів спеціальності 223 Медсестринство
Освітньо-професійна програма Сестринська справа, 27 стор.

Розробник: викладач вищої категорії, викладач-методист КЗ «Новгород-Сіверський фаховий медичний коледж» ЧОР Новик О. В.

Робоча програма затверджена на засіданні випускової циклової комісії професійної та практичної підготовки спеціальності 223 Медсестринство

Протокол № 1 від "5" вересня 2023 року

Голова випускової циклової комісії професійної та практичної підготовки спеціальності 223 Медсестринство

(підпис)

Л.М. Косачова

Перезатверджено Протокол № 1 від «05» 09 2024 р.

Перезатверджено Протокол № ___ від « » _____ 2025 р.

Перезатверджено Протокол № ___ від « » _____ 2026 р.

Перезатверджено Протокол № ___ від « » _____ 2027 р.

За навчальним планом тривалість практики становить:

	Види практики	Кількість тижнів	Усього годин	Робота в ЗОЗ	Самостійна робота	Вид контролю
1.	Виробнича	2	90	60	30	Диф. залік
2.	Переддипломна	6	270	180	90	Диф. залік
	Усього	8	360	240	120	

**1. Опис дисципліни
ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА**

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Загальна кількість годин - 90	<u>22 Охорона здоров'я</u>	<u>Нормативна</u>
	Спеціальність: <u>223 Медсестринство</u> ОПП Сестринська справа	Рік підготовки:
		2/3-й
		Семестр
		4/6-й
		Робота у відділеннях ЗОЗ
		60 год
		Самостійна робота
		30 год.
Вид контролю: диференційований залік		

ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Загальна кількість годин - 270	<u>22 Охорона здоров'я</u>	<u>Нормативна</u>
	Спеціальність: <u>223 Медсестринство</u> ОПП Сестринська справа	Рік підготовки:
		3/4-й
		Семестр
		6/8-й
		Робота у відділеннях ЗОЗ
		180 год
		Самостійна робота
		90 год.
		Вид контролю: диференційований залік

2. Мета та завдання практики

2.1 Мета: повне оволодіння технікою виконання маніпуляцій, передбачених програмою; закріплення, систематизація та поглиблення теоретичних знань, удосконалення професійних навичок та вмій зі спеціальності; перевірка можливостей самостійної роботи майбутнього спеціаліста згідно з кваліфікаційною характеристикою.

2.2 Основними завданнями виробничої практики є розвиток професійного мислення; здійснення диференційованого догляду за пацієнтами; засвоєння принципів організації лікувально-охоронного режиму; проведення санітарно-освітньої роботи.

2.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє виробнича і переддипломна практика (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

2.3.1. Під час виробничої та переддипломної практики забезпечується опанування студентами компетентностей:

– інтегральна:

Здатність вирішувати типові спеціалізовані завдання в медичній галузі або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів відповідної науки та може

характеризуватися певною невизначеністю умов; відповідальність за результати своєї діяльності; здійснення контролю інших осіб у визначених ситуаціях.

– загальні:

ЗК 3 Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ЗК 4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 8 Здатність до міжособистісної взаємодії.

- спеціальні :

СК 1 Здатність до застосування професійних стандартів та нормативно-правових актів у повсякденній медичній практиці.

СК 2 Здатність до вміння задовольняти потреби пацієнта протягом різних періодів життя (включаючи процес умирання), шляхом обстеження, діагностики, планування та виконання медичних втручань, оцінювання результату та корекції індивідуальних планів догляду та супроводу пацієнта.

СК 4 Здатність до співпраці з пацієнтом, його оточенням, з іншими медичними й соціальними працівниками на засадах сімейно-орієнтованого підходу, враховуючи особливості здоров'я чи перенесені хвороби та фізичні, соціальні, культурні, психологічні, духовні чинники і фактори довкілля, здійснювати санітарно-просвітницьку роботу.

СК 5 Здатність до динамічної адаптації та саморегуляції у важких життєвих і професійних ситуаціях з урахуванням механізму управління власними емоційною, мотиваційно-вольовою, когнітивною сферами.

СК 6 Здатність до роботи в мультидисциплінарній команді при здійсненні професійної діяльності, для ефективного надання допомоги пацієнту протягом життя, з урахуванням усіх його проблем зі здоров'ям.

СК 7 Здатність до вміння обирати обґрунтовані рішення в стандартних клінічних ситуаціях, спираючись на здобуті компетентності та нести відповідальність відповідно до законодавства.

СК 8 Здатність до використання інформаційного простору та сучасних цифрових технологій в професійній медичній діяльності.

СК 9 Здатність до використання сукупностей професійних навичок (умінь) при підготовці та проведенні діагностичних досліджень та застосуванні дезінфікуючих і лікарських засобів у професійній діяльності.

СК 10 Здатність до забезпечення безпеки пацієнта, дотримання принципів інфекційної та особистої безпеки, збереження здоров'я у процесі здійснення догляду, виконання

маніпуляцій, процедур, при переміщенні та транспортуванні пацієнта, наданні екстреної медичної допомоги.

СК 11 Здатність до застосування сукупностей втручань та дій для забезпечення пацієнту гідного ставлення, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки.

СК 12 Здатність до безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я (освіта впродовж життя).

СК 13 Здатність до використання професійно профільованих знань, умінь та навичок для здійснення санітарно-гігієнічних і лабораторних досліджень, протиепідемічних та дезінфекційних заходів.

СК 14 Здатність до дотримання принципів медичної етики та деонтології.

2.3.2. Проходження виробничої, переддипломної практики забезпечує набуття студентами наступних програмних результатів навчання:

РН 1. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами для комунікації, ведення медичної та іншої ділової документації.

РН 2. Застосовувати сучасні цифрові та комунікативні технології для пошуку інформації та документування результатів професійної діяльності.

РН 3. Застосовувати основні положення законодавства в охороні здоров'я.

РН 4. Вести медичну документацію за формами, встановленими нормативно-правовими документами.

РН 5. Дотримуватися правил охорони праці та безпеки життєдіяльності.

РН 6. Обирати тактику спілкування з пацієнтами та членами їхніх родин, колегами, дотримуючись принципів професійної етики, толерантної та неосудної поведінки при здійсненні професійної діяльності, з урахуванням соціальних, культурних, гендерних та релігійних відмінностей.

РН 7. Застосовувати паліативну компетентність при роботі з пацієнтами, їх оточенням, медичними та соціальними працівниками під час здійснення професійної діяльності.

РН 8. Вживати заходи спрямовані на створення безпечного лікарняного середовища та дотримання лікувально-охоронного режиму, в інтересах збереження власного здоров'я та зміцнення здоров'я пацієнта.

РН 9. Розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності та визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях і станах.

РН 10. Вміти проводити підготовку пацієнта до лабораторних, інструментальних та інших досліджень, здійснювати забір біологічного матеріалу та проб, скеровувати до лабораторії.

РН 12. Виконувати медичні маніпуляції та процедури відповідно до фахових протоколів, стандартів, алгоритмів, включаючи надання послуг з первинної медичної допомоги в складі команди первинної медичної допомоги.

РН 16. Вживати заходи, спрямовані на специфічну та неспецифічну профілактику захворювань.

РН 18. Дотримуватися правил ефективної взаємодії в команді для надання якісної медичної допомоги різним категоріям населення.

РН 19. Здійснювати взаємозалежні професійні функції з метою забезпечення якісної медичної допомоги населенню.

3.Розподіл часу на практиці

Виробнича практика

№	Назва відділення ЗОЗ	Кількість	Кількість годин у	Самостійна
		днів	відділенні	робота
1.	Відділення терапевтичного профілю	5	30	15
2.	Відділення хірургічного профілю	5	30	15
Всього		10	60	30

МЕДСЕСТРИНСТВО У ВНУТРІШНІЙ МЕДИЦИНІ

Робота в стаціонарі (5 днів).

Робочі місця студентів: пост медичної сестри, маніпуляційний кабінет, процедурний кабінет, палати для пацієнтів, кабінети додаткових функціональних обстежень.

Робота студентів у відділенні регламентується посадовими обов'язками на кожному робочому місці і повинна бути спрямована на самостійне виконання обов'язкових практичних навичок.

Студенти проводять огляд і оцінюють стан здоров'я пацієнта, здійснюють догляд за пацієнтами з різними захворюваннями, готують пацієнтів до лабораторних, інструментальних, функціональних обстежень, беруть участь у проведенні їх; працюють з листками призначень на посту медичної сестри, готують маніпуляційну до роботи та проведення маніпуляцій, заповнюють медичну документацію; проводять облік сильнодіючих і наркотичних речовин, здійснюють заходи з дотримання санітарного і

лікувально-охоронного режиму відділення; беруть участь у прийнятті та передачі чергувань.

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Реєстрація пацієнтів, що поступають у стаціонар.
2. Здійснення огляду пацієнта, оцінювання його стану.
3. Проведення термометрії із записом результатів у температурному листку.
4. Визначення частоти і характеру пульсу.
5. Вимірювання артеріального тиску, його реєстрація.
6. Робота з листком призначень.
7. Спостереження за пацієнтами з хронічними захворюваннями.
8. Підготовка пацієнта та необхідного обладнання до:
 - взяття загального аналізу крові, аналізу крові на вміст цукру;
 - взяття загального аналізу сечі, визначення білка, цукру та кетонів тїл експрес-методами, діастазу;
 - взяття аналізу сечі за методами Зимницького, Нечипоренка;
 - взяття калу на яйця гельмінтів, приховану кров, копрограму;
 - здійснення гастроскопії, бронхоскопії, ректороманоскопії, колоноскопії;
 - здійснення ультразвукового дослідження органів черевної порожнини;
 - здійснення рентгенологічних обстежень шлунково-кишкового тракту, нирок, хребта;
 - здійснення плевральної та абдомінальної пункцій;
 - запису електрокардіограми.
9. Підготовка маніпуляційного стола до роботи.
10. Проведення проби на чутливість організму до антибіотиків.
11. Розрахунок, розчинення та введення антибіотиків.
12. Виконання внутрішньошкірних, підшкірних, внутрішньом'язових, внутрішньовенних ін'єкцій.
13. Заповнення систем для трансфузій та проведення внутрішньовенних вливань.
14. Введення інсуліну.
15. Введення олійних розчинів.
16. Взяття крові на біохімічні і бактеріологічні дослідження.
17. Проведення дезінфекції, передстерилізаційного очищення інструментарію (шприців, голок, предметів догляду) згідно з чинними наказами, інструкціями та галузевим стандартом.
18. Проведення контролю якості передстерилізаційного очищення інструментарію на наявність крові і мийних засобів.
19. Виконання шлункового і дуоденального зондування.
20. Промивання шлунка.
21. Постановка клізми: очисної, сифонної, послаблювальної, лікувальної.
22. Проведення катетеризації сечового міхура.
23. Приготування дезрозчинів.
24. Підготовка функціонального ліжка для хворого.
25. Заміна натільної та постільної білизни.
26. Годування тяжкохворого.
27. Оброблення шкіри, профілактика пролежнів, підмивання хворих.
28. Подавання судна, сечоприймача та їх дезінфекція.
29. Подавання зволоженого кисню.
30. Використання зігрівального компресу, гірчичників, п'явок.
31. Користування кишеньковим та стаціонарним інгаляторами.
32. Застосування грїлки, міхура з льодом.

33. Взяття мазків із зівка, носа на мікрофлору.
34. Збирання мокротиння на дослідження.
35. Підготовка зондів, катетерів, наконечників до маніпуляцій.
36. Надання рекомендації хворим щодо лікувального харчування. Проведення профілактичних оглядів.

МЕДСЕСТРИНСТВО В ХІРУРГІЇ

Робота в стаціонарі (5 днів)

Робочі місця студентів: перев'язочна (чиста і гнійна), операційна, пост медичної сестри, кабінети додаткових методів обстеження, операційні.

Студенти самостійно оцінюють стан тяжкості пацієнтів, визначають послідовність заходів з підготовки пацієнтів до операцій та процедур, догляду за пацієнтами, виконують призначення лікаря. Роботу студентів контролюють досвідчені медичні сестри, а також студенти працюють під безпосереднім керівництвом медичних сестер відповідних підрозділів хірургічного стаціонару.

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Підготовка пацієнтів до:
 - ендоскопічного дослідження (бронхоскопії, фіброгастроуденоскопії, цистоскопії, колоноскопії, ректороманоскопії);
 - рентгенологічного дослідження (жовчного міхура, нирок, сечовивідних шляхів, таза, поперекового відділу хребта);
 - ультразвукового дослідження органів черевної порожнини та малого таза;
 - комп'ютерної томографії;
 - магнітно-резонансної томографії;
2. Транспортування та перекладання хірургічних хворих.
3. Транспортування хворих з переломами таза, стегнової кістки, ребра, хребта.
4. Підготовка ватно-марлевих кульок, серветок, тампонів.
5. Знезаражування і передстерилізаційне очищення хірургічного інструментарію, шприців.
6. Контроль якості передстерилізаційного очищення.
7. Укладання матеріалу в бікси для стерилізації.
8. Підготовка зондів, дренажів до стерилізації та проведення їх стерилізації.
9. Обробка рук сучасними методами.
10. Одягання операційної сестри і хірурга.
11. Підготовка стерильного стола до роботи в перев'язувальній та операційній.
12. Проведення місцевої анестезії.
13. Складання інструментів для:
 - венесекції;
 - трахеостомії;
 - плевральної пункції;
 - первинного хірургічного оброблення ран;
 - лапароцентезу;
 - апендектомії;
 - лапаротомії;
 - трепанації черепа;
 - ампутації кінцівки;
 - скелетного витягання.

14. Підготовка ліжка для післяопераційного хворого.
15. Заповнення інфузійних систем і підключення їх.
16. Взяття крові з вени.
17. Визначення групи крові та резус-фактора експрес-методом.
18. Проведення проб на сумісність крові донора і реципієнта.
19. Промивання шлунка.
20. Постановка клізм.
21. Катетеризація сечового міхура.
22. Підготовка пацієнта до операції.
23. Проведення премедикації.
24. Проведення туалету операційних та гнійних ран.
25. Зняття швів.
26. Накладання м'яких і твердих пов'язок:
 - клейових, клейово-пластирних, клеолових;
 - бинтових;
 - чепець;
 - на одне і обидва ока;
 - вуздечку;
 - хрестоподібної на потилиці з переходом на спину;
 - колосоподібної на плечовий суглоб;
 - спіральної на грудну клітку;
 - на грудну залозу;
 - Дезо;
 - на пахову ділянку;
 - черепашачу на ліктьовий та колінний суглоби;
 - “лицарська рукавичка”;
 - на палець (спірально, колосоподібну);
 - косинкову на верхню кінцівку;
 - восьмиподібну на надп'ятковий суглоб;
 - поворотну на стопу;
 - еластичних бинтів на кінцівки;
 - тіснотугої.
27. Накладання твердих пов'язок:
 - шини Крамера, Дітерікса;
 - підготовка гіпсових бинтів, лонгет, накладання і зняття;
 - підготовка до застосування шини Беллера.
28. Накладання джгута при артеріальній і венозній кровотечах.
29. Пальцеве притискання артерій.
30. Проведення непрямого масажу серця.
31. Проведення штучної вентиляції легень “рот до рота”, “рот до носа”.
32. Виведення нижньої щелепи при западанні язика.
33. Оформлення карти пацієнта стаціонару.

№ з/п	Відділення ЗОЗ	Дні	Години	
			Робота у відділенні	Самостійна робота
1	Відділення терапевтичного профілю			
	Стаціонар	5	30	15
	Поліклініка	5	30	15
2	Відділення хірургічного профілю			
	Стаціонар	5	30	15
	Поліклініка	5	30	15
3	Відділення педіатричного профілю			
	Стаціонар	5	30	15
	Поліклініка	5	30	15
	Разом	30	180	90
	Усього		270	

МЕДСЕСТРИНСТВО У ВНУТРІШНІЙ МЕДИЦИНІ

Робота в стаціонарі

Робочі місця студентів: пост медичної сестри, маніпуляційний кабінет, процедурний кабінет, кабінет функціональної діагностики тощо.

Робота студентів у відділенні регламентується посадовими обов'язками на кожному робочому місці і має бути спрямована на самостійне виконання обов'язкових практичних навичок.

Студенти проводять огляд і оцінюють стан здоров'я пацієнта, здійснюють догляд за пацієнтами з різними захворюваннями, готують пацієнтів до лабораторних, інструментальних, функціональних обстежень, беруть участь у їхньому проведенні; працюють з листками призначень на посту медичної сестри, в маніпуляційній, готують маніпуляційну до роботи та проведення маніпуляцій, заповнюють медичну документацію; проводять облік сильнодіючих і наркотичних речовин, здійснюють заходи з дотримання санітарного і лікувально-охоронного режиму відділення; беруть участь у прийманні та передачі чергувань; надають хворим з невідкладними станами долікарську допомогу, виконують призначення лікаря.

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

- реєстрація пацієнтів, госпіталізованих у стаціонар;
- здійснення огляду хворого, оцінювання його стану;
- проведення термометрії із записом результатів у температурному листку;
- визначення частоти і характеру пульсу;

- вимірювання артеріального тиску, його реєстрація;
- робота з листком призначень;
- спостереження за пацієнтами із хронічними захворюваннями;
- підготовка хворих та необхідного обладнання до:
 - взяття загального аналізу крові, аналізу крові на вміст глюкози;
 - взяття загального аналізу сечі, визначення білка, глюкози і кетонових тіл експрес-методами, діастазу;
 - взяття аналізу сечі за методами Зимницького, Нечипоренка; Резельмана;
 - взяття калу на яйця гельмінтів, приховану кров, копрограму;
 - здійснення гастроскопії, бронхоскопії, ректороманоскопії, колоноскопії;
 - здійснення ультразвукового дослідження органів черевної порожнини;
 - здійснення рентгенологічних обстежень травного каналу, нирок, хребта;
 - здійснення плевральної та абдомінальної пункцій;
 - зняття електрокардіограм;
- підготовка маніпуляційного стола до роботи;
- проведення проби на чутливість організму хворого до антибіотиків;
- розрахунок, розчинення та введення антибіотиків;
- виконання внутрішньошкірних, підшкірних, внутрішньом'язових ін'єкцій;
- заповнення систем для трансфузій і проведення внутрішньовенних вливань;
- введення інсуліну;
- введення олійних розчинів;
- узяття крові на біохімічні і бактеріологічні дослідження;
- проведення дезінфекції, передстерилізаційного очищення інструментарію (шприців, голочок, предметів догляду) згідно з чинними наказами, інструкціями та галузевим стандартом;
- проведення контролю якості передстерилізаційного очищення інструментарію на наявність крові і мийних засобів;
- виконання шлункового і дуоденального зондувань;
- промивання шлунка;
- постановка клізм: очисної, сифонної, послаблювальної, лікувальної;
- проведення катетеризації сечового міхура;
- приготування розчинів хлорного вапна, хлораміну, пероксиду водню та інших дезінфекційних засобів;
- підготовка функціонального ліжка для хворого;
- заміна натільної та постільної білизни;
- годування тяжкохворого;
- виписування, облік і зберігання сильнодіючих, наркотичних та отруйних речовин згідно з чинним наказом;
- оброблення шкіри, профілактика пролежнів, підмивання хворих;
- подавання судна, сечоприймача та дезінфекція їх;
- подавання зволоженого кисню;
- використання зігрівального компресу, банок, гірчичників, п'явок;
- користування кишеньковим і стаціонарним інгаляторами;
- застосування грілки, міхура з льодом;
- узяття мазків із зівка, носа на мікрофлору;
- збирання мокротиння на дослідження;
- підготовка зондів, катетерів, наконечників до маніпуляцій;
- догляд за вмираючими. Констатація смерті, поводження з трупом;
- надання рекомендації хворим з лікувального харчування;
- проведення профілактичних оглядів;

— участь у складанні статистичних звітів.

Робота в поліклініці (амбулаторії сімейної медицини)

Робочі місця студентів на прийомі з лікарем (лікарем сімейної медицини) та на ділянці разом із дільничною медичною сестрою.

Студенти закріплюють навички роботи дільничної медичної сестри (медичної сестри сімейної медицини), заповнюють медичну документацію на пацієнтів та диспансерні групи, виконують призначення лікаря з догляду за пацієнтами вдома; проводять санітарно-освітню роботу, заповнюють уніфіковану документацію.

Практичні навички:

- реєстрація в журналі викликів додому;
- заповнення паспортної частини амбулаторної картки пацієнта;
- виписування направлень до лабораторії;
- виписування направлень на обстеження;
- виписування рецептів, вимоги в аптеку;
- підготовка процедурного кабінету до роботи;
- проведення стерилізації шприців та медичного інструментарію;
- проведення парентерального введення ліків: підшкірно, внутрішньом'язово;
- проведення зондування шлунка і дуоденального зондування;
- проведення внутрішньошкірних проб;
- вимірювання температури тіла та її графічний запис;
- проведення суб'єктивного й об'єктивного обстеження пацієнта;
- вимірювання артеріального тиску та його реєстрація;
- зняття електрокардіограми;
- проведення патронажу пацієнтів;
- догляд за тяжкохворими вдома.

ПИТАННЯ ДО ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ЗАЛІКУ

1. Основні клінічні прояви захворювань органів дихання, методи діагностики.
2. Бронхіт гострий та хронічний. Етіологія. Медсестринський процес.
3. Бронхіальна астма. Етіологія. Медсестринський процес при бронхіальній астмі. Астматичний статус, невідкладна допомога.
4. Пневмонія. Визначення. Класифікація. Позалікарняна (позашпитальна) пневмонія. Етіологія. Медсестринський процес при позалікарняній пневмонії.
5. Внутрішньолікарняна (нозокоміальна) пневмонія. Етіологія. Медсестринський процес.
6. Плеврит. Визначення. Класифікація. Медсестринський процес при ексудативному плевриті.
7. Бронхоектатична хвороба. Етіологія. Класифікація. Медсестринський процес.
8. Абсцес легень. Етіологія. Медсестринський процес при абсцесі легень залежно від періоду хвороби.
9. Туберкульоз легень. Етіологія. Класифікація. Медсестринський процес. Діагностика, ускладнення, принципи лікування, специфічна і неспецифічна профілактика. Постанова Уряду з боротьби та запобігання туберкульозу.
10. Рак легень. Етіологія. Класифікація. Медсестринський процес.
11. Емфізема, пневмосклероз. Визначення, причини, медсестринський процес, профілактика.
12. Гострі алергійні хвороби. Поняття про алергози та алергійні реакції негайного та

- сповільненого типу. Клінічні прояви анафілактичного шоку, набряку Квінке, кропивниці, сироваткової хвороби. Невідкладна допомога, профілактика.
13. Основна симптоматика, методи діагностики захворювань серцево-судинної системи.
 14. Ревматична хвороба. Етіологія. Медсестринський процес.
 15. Набуті вади серця. Визначення, причини. Медсестринський процес.
 16. Артеріальна гіпертензія. Етіологія. Медсестринський процес. Гіпертонічний криз, клінічні прояви, невідкладна допомога.
 17. Атеросклероз. Визначення, чинники ризику. Класифікація. Медсестринський процес.
 18. Ішемічна хвороба серця. Класифікація. Стенокардія. Визначення. Етіологія. Форми, класи стенокардії. Медсестринський процес. Надання невідкладної допомоги при нападі стенокардії.
 19. Медсестринський процес при гострому інфаркті міокарда. Перша допомога. Медсестринське ведення пацієнта з неускладненим інфарктом міокарда. Можливі ускладнення в ході захворювання. Атипові форми інфаркту міокарда. Догляд та опіка над пацієнтами.
 20. Гостра серцева недостатність. Серцева астма, набряк легень: причини, клінічні прояви, невідкладна допомога.
 21. Гостра судинна недостатність. Класифікація. Непритомність, колапс, шок. Причини, клінічні прояви, невідкладна допомога.
 22. Хронічна недостатність кровообігу. Роль Київської школи терапевтів у розробленні класифікації хронічної серцевої недостатності. Медсестринський процес.
 23. Порушення серцевого ритму. Поняття про синусову тахікардію, брадикардію, екстрасистолію, миготливу аритмію. Участь медсестри в діагностико-лікувальному процесі.
 24. Основна симптоматика, методи діагностики захворювань травного каналу.
 25. Гострий гастрит. Причини. Медсестринський процес.
 26. Хронічний гастрит А, В. Етіологія. Медсестринський процес.
 27. Виразкова хвороба шлунка та дванадцятипалої кишки. Етіологія. Основні клінічні синдроми. Медсестринський процес при виразковій хворобі шлунка та дванадцятипалої кишки. Можливі ускладнення виразкової хвороби, їх клінічні прояви, невідкладна допомога.
 28. Рак шлунка. Етіологія, чинники ризику. Класифікація. Медсестринський процес.
 29. Ентерит. Етіологія. Медсестринський процес.
 30. Коліт. Етіологія. Медсестринський процес.
 31. Хронічний панкреатит. Етіологія. Медсестринський процес.
 32. Хронічний гепатит. Етіологія. Класифікація. Медсестринський процес.
 33. Цироз печінки. Поняття, причини, класифікація. Медсестринський процес.
 34. Холецистит. Визначення, причини, класифікація. Медсестринський процес.
 35. Жовчнокам'яна хвороба. Етіологія. Медсестринський процес. Клінічні прояви жовчної коліки, невідкладна допомога.
 36. Основна симптоматика, методи діагностики захворювань нирок та сечовивідних шляхів.
 37. Гломерулонефрит гострий та хронічний. Етіологія. Медсестринський процес.
 38. Пієлонефрит гострий та хронічний. Етіологія. Медсестринський процес.
 39. Нирковокам'яна хвороба. Етіологія. Медсестринський процес. Надання невідкладної допомоги під час нападу ниркової коліки.
 40. Хронічна хвороба нирок. Етіологія. Медсестринський процес. Види діалізу. Особливості догляду за пацієнтами.
 41. Основні клінічні прояви, методи діагностики захворювань органів кровотворення.
 42. Анемія. Поняття, класифікація, етіологія. Медсестринський процес при постгеморагічній, залізодефіцитній, гіпо- та апластичній, гемолітичній анемії.
 43. Гемобластоз. Поняття, причини, класифікація. Медсестринський процес при

- гострому лейкозі.
44. Хронічний мієлопроліферативний лейкоз (мієлолейкоз, сублейкемічний мієлоз, еритремія). Стадії, клінічні прояви, картина крові. Медсестринський процес.
 45. Хронічний лімфопроліферативний лейкоз (хронічний лімфолейкоз, мієломна хвороба). Медсестринський процес.
 46. Злоякісні лімфоми і лімфосаркоми. Медсестринський процес.
 47. Геморагічні захворювання. Причини, класифікація.
 48. Медсестринський процес при тромбоцитопенічній пурпурі, тромбоцитопатії, гемофілії, геморагічному васкуліті, ДВЗ-синдромі.
 49. Основна симптоматика, методи діагностики захворювань опорно-рухового апарату. Ревматоїдний артрит. Етіологія. Класифікація. Медсестринський процес при ревматоїдному артриті.
 50. Системний червоний вовчак. Етіологія. Медсестринський процес.
 51. Склеродермія. Етіологія. Медсестринський процес.
 52. Пневмоконіоз. Причини. Медсестринський процес.
 53. Вібраційна хвороба, інтоксикація свинцем та пестицидами. Причини, клінічні прояви. Невідкладна допомога. Профілактика.
 54. Дифузне токсичне воло. Етіологія. Медсестринський процес.
 55. Гіпотиреоз. Мікседема. Етіологія. Медсестринський процес.
 56. Цукровий діабет. Визначення, причини. Класифікація. Медсестринський процес. Можливі ускладнення. Невідкладна допомога при комах (гіпо- та гіперглікемічній).

МЕДСЕСТРИНСТВО В ХІРУРГІЇ

Робота в стаціонарі.

Робочі місця студентів: перев'язувальна (чиста та гнійна), операційна, гіпсувальна, пост медичної сестри, операційні.

Студенти самостійно оцінюють стан тяжкості пацієнтів, визначають послідовність заходів з підготовки пацієнтів до операцій і процедур, догляду за хворими, надають долікарську допомогу при невідкладних станах, виконують призначення лікаря. Роботу студентів контролюють досвідчені медичні сестри, а в операційній, кабінеті переливання крові вони працюють під безпосереднім керівництвом медичних сестер відповідних підрозділів хірургічного стаціонару.

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

- підготовка пацієнтів до:
 - ендоскопічного дослідження (бронхоскопії, фіброгастроуденоскопії, цистоскопії, колоноскопії, ректороманоскопії);
 - рентгенологічного дослідження (жовчного міхура, нирок, сечових шляхів, таза, поперекового відділу хребта);
 - ультразвукового дослідження органів черевної порожнини та малого таза;
 - магнітно-резонансної томографії, комп'ютерної томографії;
- транспортування та перекладання хірургічних хворих;
- транспортування травматологічних хворих з переломами таза, стегнової кістки, ребра, хребта;
- підготовка ватно-марлевих кульок, серветок, тампонів;
- знезаражування і передстерилізаційне очищення хірургічного інструментарію, шприців;
- контроль якості передстерилізаційного очищення;
- укладання матеріалу в бікси для стерилізації;
- підготовка зондів, дренажів до стерилізації та проведення їх стерилізації;

- оброблення рук сучасними методами;
- одягання операційної сестри і хірурга;
- підготовка стерильного стола до роботи в перев'язувальній та операційній;
- проведення місцевої анестезії, анестезії хлоретилом;
- складання інструментів для:
 - венесекції;
 - трахеостомії;
 - плевральної пункції;
 - первинного хірургічного оброблення ран;
 - лапароцентезу;
 - апендектомії;
 - лапаротомії;
 - трепанації черепа;
 - ампутації кінцівки;
 - скелетного витягання.
- підготовка ліжка для післяопераційного хворого;
- заповнення інфузійних систем і підключення їх;
- узяття крові з вени;
- визначення групи крові та резус-фактора експрес-методом;
- проведення проб на сумісність донора і реципієнта;
- промивання шлунка;
- постановка клізм;
- катетеризація сечового міхура;
- підготовка пацієнта до операції;
- проведення премедикації;
- проведення туалету операційних і гнійних ран;
- зняття швів;
- накладання м'яких і твердий пов'язок:
 - клейових, клейово-пластирних, клеолових;
 - бинтових;
 - “чепець”;
 - на одне і обидва ока;
 - вуздечку;
 - хрестоподібну на потилицю з переходом на спину;
 - колосоподібну на плечовий суглоб;
 - спіральну на грудну клітку;
 - на грудну залозу;
 - Дезо;
 - на пахову ділянку;
 - черепашачу на ліктьовий і колінний суглоби;
 - “лицарська рукавичка”;
 - на палець (спіральну, колосоподібну);
 - косинкову на верхню кінцівку;
 - восьмиподібну на надп'яtkово-гомiлковий суглоб;
 - поворотну на стопу;
 - еластичних бинтів на кінцівки;
 - тіснотугу пов'язку.
- твердих пов'язок:
 - шини Крамера, Дітерікса;
 - підготовка гіпсових бинтів, лонгет, накладання і зняття їх;
 - підготовка для застосування шини Беллера;
- накладання джгута при артеріальній і венозній кровотечах;

- пальцеве притискання артерій;
- проведення непрямого масажу серця;
- проведення штучної вентиляції легенів “рот до рота”, “рот до носа”;
- виведення нижньої щелепи при западанні язика;
- оформлення картки пацієнта стаціонару.

Робота в поліклініці (амбулаторії сімейної медицини)

Робочі місця студентів: хірургічний, травматологічний кабінети та їх відповідні підрозділи (перев'язувальна, мала операційна, гіпсувальна).

Студенти самостійно виконують маніпуляції, заповнюють медичну документацію, виконують призначення лікаря.

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

- заповнення амбулаторних карток;
- виписування рецептів;
- підготовка амбулаторних пацієнтів до спеціальних обстежень (ендоскопічного, УЗД, лабораторних та ін.);
- підготовка до стерилізації і проведення стерилізації перев'язувального матеріалу, інструментів (ватно-марлеві кульки, серветки, тампони);
- оброблення рук сучасними способами. Прискорене оброблення рук;
- оброблення операційного поля;
- зняття швів;
- підготовка інструментарію до первинного хірургічного оброблення ран;
- знезаражування і передстерилізаційне очищення хірургічного інструментарію. Контроль якості передстерилізаційного очищення;
- асистування під час амбулаторних операцій;
- профілактика правця;
- накладання швів;
- накладання пов'язок;
- відвідування пацієнтів удома (проведення перев'язок, оброблення пролежнів, зняття пов'язок);
- надання невідкладної допомоги при термінальних станах;
- накладання джгута при артеріальній та венозній кровотечах;
- пальцеве притискання артерій.

ПИТАННЯ ДО ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ЗАЛКУ

1. Поняття про антисептику та асептику.
2. Фізична антисептика.
3. Стерилізація, її методи. Контроль за стерильністю.
4. Класифікація кровотеч. Гостра крововтрата, її критерії, клінічні ознаки.
5. Кровотечі в порожнини та порожнисті органи, їхні клінічні ознаки.
6. Тимчасові та остаточні методи зупинки кровотечі.
7. Лабораторні та інструментальні методи діагностики кровотеч.
8. Наркоз: поняття, види. Схеми інгаляційного наркозу.
9. Неінгаляційний наркоз, його переваги, недоліки. Речовини для наркозу.
10. Місцева анестезія. Види. Речовини для анестезії. Провідникова анестезія.
11. Інфільтраційна анестезія за методом Вишневського.
12. Спинномозкова і перидуральна анестезія. Методика, можливі ускладнення.
13. Поняття про групи крові. Поняття про резус-фактор.

14. Показання та протипоказання до гемотрансфузій.
15. Ускладнення при переливанні крові.
16. Догляд за хворими до, під час і після гемотрансфузій.
17. Кровозамінники. Характеристика їх.
18. Поняття про хірургічну операцію. Види хірургічних операцій.
19. Методика обстеження хірургічного хворого. Документація. Деонтологічні аспекти в роботі.
20. Поняття про передопераційний період. Підготовка хворого до планової та екстреної операції.
21. Поняття про післяопераційний період. Профілактика ранніх і пізніх ускладнень.
22. Поняття про рани. Види ран. Принципи надання першої медичної допомоги в разі поранення. Активно-пасивна профілактика правця у випадку ушкодження. Транспортування потерпілого.
23. Первинне хірургічне оброблення поверхневих ран м'яких тканин, показання та протипоказання до операції. Можливі помилки під час оброблення ран. Принципи й техніка дренивання ран.
24. Загальні та місцеві ознаки нагноєння ран. Основні принципи місцевого лікування. Догляд за хворими з гнійними ранами залежно від перебігу ранового процесу.
25. Закриті механічні травми тканин (забій, розтягнення, розрив, струс і роздавлювання). Синдром тривалого роздавлювання. Симптоми, надання першої допомоги, транспортування. Особливості лікування.
26. Переломи кісток. Види, клінічні симптоми переломів. Роль медичної сестри у наданні першої допомоги в разі переломів. Принципи лікування у випадку переломів кісток.
27. Вивихи. Клінічна картина. Діагностика. Принципи лікування хворого з вивихом.
28. Опіки. Класифікація, визначення площі та клінічна картина опіків. Тактика під час надання першої допомоги. Принципи лікування хворих з опіками. Опікова хвороба. Принципи лікування.
29. Електротравма. Загальна та місцева дія електричного струму, перша допомога у випадку електротравми. Показання до проведення серцево-легеневої реанімації.
30. Види холодової травми. Класифікація відморожень за ступенем ушкодження. Клінічна картина. Тактика медичної сестри в наданні першої медичної допомоги. Лікування та догляд за хворими з відмороженнями. Профілактика холодової травми.
31. Гостра гнійна хірургічна інфекція. Шляхи зараження. Профілактика та лікування окремих видів гнійно-запальних захворювань — фурункула, карбункула, абсцесу, флегмони, бешихи, остеомієліту, тромбофлебиту тощо.
32. Загальна гнійна хірургічна інфекція. Види сепсису. Клінічна картина та лікування.
33. Поняття про анаеробну інфекцію. Газова гангрена, правець. Клінічна картина.
34. Профілактика анаеробної інфекції після поранень. Перша допомога у разі анаеробної інфекції. Комплексна терапія газової гангренни, правця.
35. Поняття про доброякісні та злоякісні пухлини, їхня класифікація. Клінічна картина доброякісних та злоякісних пухлин, профілактика та лікування. Організація онкологічної служби в Україні. Значення загальної диспансеризації в ранній діагностиці пухлин.
36. Уявлення про некроз. Причини. Суха та волога гангрена. Місцеві й загальні прояви. Профілактика та лікування, догляд за хворими після операції.
37. Закрита черепно-мозкова травма. Діагностика струсу і здавлювання головного мозку. Перша допомога, транспортування. Принципи лікування хворих.
38. Перелом склепіння та основи черепа. Діагностика та перша допомога. Особливості транспортування хворих.
39. Травми шиї, відкриті та закриті ушкодження м'яких тканин та органів шиї. Діагностика ушкоджень. Профілактика повітряної емболії при пораненнях вен шиї.
40. Опіки стравоходу. Клініка. Тактика медичної сестри під час надання першої

допомоги. Принципи лікування хворих з опіками стравоходу. Особливості догляду за хворими з гастростомою.

41. Механічна травма грудної клітки: забій, струс, здавлювання. Діагностика. Тактика медичної сестри під час надання першої медичної допомоги хворим з травмою грудної клітки. Лікування.
42. Поняття про пневмоторакс. Види пневмотораксу. Тактика медичної сестри в наданні першої медичної допомоги хворим з пневмотораксом. Лікування та догляд за хворими.
43. Запальні захворювання грудної залози. Симптоми, лікування хворих, догляд, профілактика маститу.
44. Переломи ребер. Симптоми множинних і подвійних переломів ребер. Перша допомога, особливості транспортування.
45. Доброякісні та злоякісні пухлини грудної залози. Симптоми, диференціальний діагноз. Лікування хворих з пухлинами грудної залози. Профілактика онкологічних захворювань грудної залози.
46. Закриті й відкриті ушкодження легень, серця, магістральних судин. Діагностика, перша допомога, особливості транспортування хворих, догляд за хворими.
47. Захворювання стравоходу, рак стравоходу. Варикозне розширення вен стравоходу. Клінічна картина. Лікування, догляд за хворими. Надання першої допомоги в разі кровотечі з вен стравоходу.
48. Черевна грижа: клінічна картина, діагностика, лікування догляд за хворими. Перша допомога і показання до госпіталізації, особливості транспортування. Показання до оперативного лікування.
49. Механічна травма живота. Діагностика. Гострий живіт у разі травми живота. Перша допомога й показання до госпіталізації. Особливості транспортування. Показання до оперативного лікування, догляд за хворими.
50. Гострий перитоніт. Причини, симптоми, діагностика. Перитоніт місцевий та загальний. Догляд за хворими після операції. Перша допомога і показання до оперативного лікування. Особливості транспортування.
51. Гострий апендицит. Клінічна картина, діагностика, лікування. Догляд за хворими в післяопераційний період.
52. Шлунково-кишкові кровотечі. Причини кровотечі в порожнинні органи. Діагностика кровотеч. Невідкладна допомога. Консервативні та оперативні методи лікування, догляд за хворими.
53. Гостра непрохідність кишок. Діагностика, перша допомога, особливості транспортування, показання до оперативного лікування, догляд за хворими.
54. Ускладнення виразкової хвороби шлунка та дванадцятипалої кишки. Діагностика, перша допомога, показання до госпіталізації, консервативне та оперативне лікування хворих. Особливості догляду за хворими з дренажем черевної порожнини.
55. Гострий холецистит. Гострий панкреатит. Клініка, діагностика, особливості лікування. Тактика медичної сестри в разі гострого холециститу та панкреатиту.
56. Запальні захворювання прямої кишки та прилеглих до неї тканин. Клініка і діагностика, консервативне та оперативне лікування. Геморой. Діагностика та лікування. Особливості догляду за хворими в проктологічному відділенні.
57. Пухлини товстої і прямої кишок. Діагностика та лікування. Роль профілактичних обстежень у ранній діагностиці пухлин. Особливості догляду за хворими зі штучними норицями.
58. Закриті й відкриті ушкодження сечових та статевих органів. Клініка, перша допомога й лікування. Особливості транспортування хворих з урологічними травмами, догляд за хворими.
59. Аденома передміхурової залози. Клінічна картина, діагностика, лікування. Перша допомога в разі гострої затримки сечі. Особливості догляду за хворими з надлобковою

- сечовою норицею.
60. Перелом хребта. Діагностика ушкоджень хребців і спинного мозку. Перша допомога, транспортування та лікування. Клінічна картина та діагностика.
 61. Переломи кісток таза. Ускладнення при переломах кісток таза. Діагностика, перша допомога, транспортування і лікування, догляд за хворими.
 62. Переломи кісток плеча. Клінічна картина, перша допомога, лікування. Особливості надання першої допомоги у випадку відкритих переломів.
 63. Переломи кісток передпліччя, кисті і пальців. Перша допомога, транспортування і лікування, іммобілізація.
 64. Перелом стегна. Клінічна картина, перша допомога в разі відкритих переломів.
 65. Переломи кісток гомілки та пальців стопи. Особливості надання першої допомоги у випадку відкритих переломів.
 66. Запальні захворювання верхньої кінцівки. Панарицій. Принципи оперативного лікування, догляд за хворими.
 67. Облітеруючі захворювання судин нижньої кінцівки. Діагностика, клінічна картина, перша допомога, принципи лікування, догляд за хворими.
 68. Запальні захворювання нижньої кінцівки. Гнійний артрит. Діагностика, перша допомога, лікування, догляд за хворими. Остеомієліт кісток нижньої кінцівки.

МЕДСЕСТРИНСТВО В ПЕДІАТРІЇ

Робота в стаціонарі

Робочі місця студентів: маніпуляційний кабінет, процедурний кабінет, на посту медичної сестри, у відділенні патології новонароджених. Розподіл студентів за робочими місцями здійснюють методичні та безпосередні керівники практики з урахуванням можливостей лікувального закладу та переліку обов'язкових навичок.

Самостійну роботу студенти на кожному робочому місці здійснюють під контролем досвідчених медичних сестер.

Студенти проводять догляд за дітьми різних вікових груп, засвоюють специфіку роботи на посту медичної сестри, виконують процедури і маніпуляції, оцінюють ступінь тяжкості стану хворих, анатомо-фізіологічні особливості розвитку дитини, визначають заходи з догляду за хворими й обсяги долікарської допомоги при невідкладних станах, проводять санітарно-освітню роботу з батьками.

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

- підготовка ліжка для пацієнта, заміна постільної та натільної білизни. Сповивання та вкладання грудної дитини в ліжку;
- проведення ранкового туалету дитини: догляд за шкірою, очима, вухами, носом, волоссям, порожниною рота. Підмивання дитини;
- подавання судна (висаджування на горщик), проведення дезінфекції;
- годування дитини. Для грудних дітей — підігрівання суміші й годування через соску. Оброблення сосок, посуду;
- вибір призначень з листка призначень;
- визначення частоти пульсу, дихання, вимірювання температури тіла, реєстрація її в температурному листку;
- вимірювання артеріального тиску та його реєстрація;
- закапування ліків в очі, ніс і вуха;
- накладання зігрівального компресу, застосування грілки, міхура з льодом;
- накладання гірчичників, банок. Виконання гірчичного обгортання;
- проведення очисної, живильної клізми;

- промивання шлунка;
- уведення газовивідної трубки;
- проведення шлункового зондування;
- проведення дуоденального зондування;
- підготовка інструментарію до плевральної пункції;
- підготовка інструментарію до інтубації і трахеостомії;
- здійснення догляду за хворими з трахеостоєю;
- використання електровідсмоктувача;
- підготовка пацієнта до рентгенологічного обстеження травного каналу;
- підготовка хворого до ультразвукового обстеження;
- підготовка маніпуляційного кабінету до роботи;
- підготовка стерильного стола;
- набирання шприцом ліків з ампул і флаконів;
- розрахунок, розчинення і введення антибіотиків;
- визначення чутливості хворого до антибіотиків;
- уведення ліків підшкірно та внутрішньом'язово;
- підготовка систем внутрішньовенного краплинного введення рідини;
- внутрішньовенне введення ліків;
- взяття крові з вени для лабораторного дослідження;
- знезаражування та передстерилізаційне очищення інструментарію;
- проведення оксигенотерапії дітям;
- розрахунок дози інсуліну та його введення;
- робота над документацією медичної сестри в стаціонарі;
- виписування рецептів, довідок, направлень на обстеження;
- вигодовування дітей віком до 1 року;
- проведення антропометрії у дітей;
- проведення контрольного зважування грудних дітей;
- розрахунок добової і разової кількості їжі залежно від віку дитини;
- підготовка і проведення гігієнічної ванни.

Робота в поліклініці (амбулаторії сімейної медицини)

Робочі місця студентів на прийомі дільничним педіатром, в кабінеті профілактичних щеплень, маніпуляційному кабінеті. Проводиться закріплення навичок самостійної роботи на прийомі з лікарем, обслуговування диспансерної групи, заповнення медичної документації, виконання маніпуляцій і процедур в умовах поліклініки та вдома; патронаж хворої і здорової дитини.

Студенти проводять допологовий патронаж, патронаж новонароджених, дітей віком до 1 року та хворих дітей разом із дільничною медичною сестрою (медичною сестрою амбулаторії сімейної медицини), здійснюють відбір для профілактичних щеплень, диспансерних оглядів, виконують призначення лікаря дитині вдома, проводять профілактичні щеплення.

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

- проведення антропометрії;
- визначення маси тіла, зросту залежно від віку;
- проведення контрольного зважування;
- складання схеми годування дітей першого року життя;
- вимірювання температури тіла та її реєстрація;
- підрахунок пульсу та визначення його характеристики;

- підрахунок дихання та визначення його характеристики;
- вимірювання артеріального тиску та його ресстрація;
- розрахунок дози ергокальциферолу для профілактики і лікування рахіту;
- заповнення документації дільничної медичної сестри (медичної сестри амбулаторії сімейної медицини);
- збирання калу на копрограму, яйця гельмінтів, бактеріологічне дослідження;
- проведення патронажу (допологового, новонароджених і хворих дітей);
- проведення проби Манту та оцінювання результату;
- проведення профілактичних щеплень.

ПИТАННЯ ДО ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ЗАЛІКУ

1. Організація профілактичної та лікувальної допомоги дітям, обов'язки медсестри щодо їх виконання. Лікувально-профілактичні заклади.
2. Анатомо-фізіологічні особливості новонародженої дитини.
3. Характеристика та ознаки доношеної новонародженої дитини. Фізіологічні стани новонароджених.
4. Характеристика та ознаки недоношеної дитини. Функціональні особливості органів і систем недоношеної дитини. Вигодовування та зігрівання.
5. Періоди дитячого віку та їх характеристика. Фізичний розвиток дитини.
6. Анатомо-фізіологічні особливості нервової системи. Нервово-психічний розвиток дитини.
7. Характеристика природного вигодовування. Переваги грудного вигодовування. Протипоказання й утруднення під час грудного вигодовування. Види й строки введення підгодовування.
8. Характеристика змішаного вигодовування. Гіпогалактія та її профілактика.
9. Характеристика штучного вигодовування. Молочні суміші.
10. Харчування дітей старших однорічного віку. Контроль за харчуванням у дитячому дошкільному закладі.
11. Анатомо-фізіологічні особливості шкіри. Захворювання шкіри новонародженої дитини. Етіологія. Класифікація. Медсестринський процес у разі везикулопустульозу, пухурчатки новонароджених.
12. Хвороби пупка. Етіологія. Медсестринський процес під час омфаліту.
13. Сепсис новонароджених. Етіологія. Медсестринський процес.
14. Гемолітична хвороба новонароджених. Етіологія. Медсестринський процес.
15. Асфіксія новонароджених. Етіологія. Медсестринський процес.
16. Пологові травми. Гіпоксично-травматичне ураження центральної нервової системи. Етіологія. Медсестринський процес у разі пологових травм і гіпоксично-травматичного ураження центральної нервової системи.
17. Анатомо-фізіологічні особливості кісткової системи.
18. Гіповітамінози. Рахіт. Етіологія. Медсестринський процес під час рахіту.
19. Гіпокальціємічний синдром. Етіологія. Медсестринський процес у разі гіпокальціємічного синдрому.
20. Гіпервітаміноз. Медсестринська діагностика.
21. Алергійні діатези. Екскудативно-катаральний, лімфатико-гіпопластичний і нервово-артритичний діатези. Етіологія. Медсестринський процес у разі діатезів.
22. Анатомо-фізіологічні особливості органів травлення. Гострі розлади травлення у дітей раннього віку. Етіологія. Медсестринський процес.
23. Гіпотрофія. Етіологія. Медсестринський процес при гіпотрофії.
24. Стоматит. Етіологія. Класифікація. Медсестринський процес.
25. Гострий гастрит. Гастроентерит. Хронічний гастрит. Етіологія. Класифікація.

- Медсестринський процес.
26. Виразкова хвороба шлунка та дванадцятипалої кишки. Етіологія. Медсестринський процес.
 27. Хронічний холецистохолангіт, дисфункція жовчних шляхів, дуоденіт. Медсестринське обстеження та спостереження.
 28. Гельмінтози. Етіологія. Медсестринський процес під час аскаридозу, ентеробіозу, трихоцефальозу тощо.
 29. Пілоростеноз і пілороспазм. Медсестринський процес у разі пілоростенозу і пілороспазму.
 30. Анатомо-фізіологічні особливості органів дихання. Назофарингіт. Стенозуючий ларинготрахеїт. Етіологія. Клінічні прояви. Невідкладна допомога під час стенозуючого ларинготрахеїту.
 31. Тонзиліт. Отит. Етіологія. Класифікація. Медсестринський процес.
 32. Бронхіт. Етіологія. Класифікація. Медсестринський процес.
 33. Пневмонія. Етіологія. Класифікація. Медсестринський процес.
 34. Особливості перебігу пневмонії новонароджених і недоношених дітей. Невідкладна допомога у разі гіпертермії.
 35. Бронхіальна астма. Етіологія. Медсестринський процес. Медсестринське обстеження та спостереження; невідкладна допомога під час нападу бронхіальної астми.
 36. Анатомо-фізіологічні особливості сечових органів. Пієлонефрит. Етіологія. Класифікація. Медсестринський процес. Підготовка пацієнта до лабораторних та інструментальних методів обстеження.
 37. Гломерулонефрит. Етіологія. Класифікація. Медсестринський процес.
 38. Гостра ниркова недостатність та хронічне захворювання нирок. Етіологія. Класифікація. Медсестринська діагностика. Невідкладна допомога в разі гострої затримки сечі.
 39. Анатомо-фізіологічні особливості органів кровообігу. Природжені вади серця, судин. Етіологія. Медсестринський процес при природжених вадах серця і судин.
 40. Ревматична лихоманка. Етіологія. Класифікація. Медсестринське обстеження та реалізація плану медсестринських втручань. Профілактика.
 41. Вегетосудинна дисфункція. Етіологія. Медсестринська діагностика.
 42. Анатомо-фізіологічні особливості кровотворної системи. Анемія. Етіологія. Класифікація. Медсестринське обстеження в разі анемії.
 43. Лейкоз. Етіологія. Класифікація. Виконання лікарських призначень, оцінювання результатів, корекція. Догляд.
 44. Геморагічні захворювання. Етіологія. Медсестринський процес під час тромбоцитопенії- та тромбоцитопатії, геморагічного васкуліту, гемофілії.
 45. Анатомо-фізіологічні особливості ендокринних залоз (залоз внутрішньої секреції). Цукровий діабет. Етіологія. Підготовка пацієнтів до лабораторних досліджень. Інсуліно- та дієтотерапія. Профілактика.
 46. Гіпотиреоз. Етіологія. Медсестринський процес.
 47. Грип. Етіологія. Епідеміологія. Медсестринський процес.
 48. Гострі респіраторні вірусні інфекції. Етіологія. Класифікація. Медсестринський процес.
 49. Туберкульоз. Етіологія. Епідеміологія. Класифікація. Медсестринська діагностика. Виконання лікарських призначень. Вирішення супутніх проблем і потреб пацієнта. Специфічна та неспецифічна профілактика. Диспансерне спостереження.
 50. Дифтерія. Етіологія. Епідеміологія. Медсестринське обстеження. Встановлення медсестринських діагнозів. Планування медсестринських втручань та їх реалізація.
 51. Менінгококова інфекція. Етіологія. Класифікація. Медсестринська діагностика. Планування та реалізація медсестринських втручань.
 52. Кір. Етіологія. Епідеміологія. Медсестринський процес.

53. Краснуха. Етіологія. Епідеміологія. Медсестринське обстеження. Догляд.
54. Скарлатина. Етіологія. Епідеміологія. Медсестринська діагностика та реалізація плану медсестринських втручань.
55. Вітряна віспа. Етіологія. Епідеміологія. Медсестринське обстеження.
56. Кашлюк. Етіологія. Епідеміологія. Медсестринський процес.
57. Епідемічний паротит. Етіологія. Епідеміологія. Особливості спостереження за пацієнтом та вирішення його дійсних і супутніх проблем.
58. Дизентерія. Етіологія. Епідеміологія. Медсестринський процес. Виконання лікарських призначень. Реалізація плану медсестринських втручань, оцінювання результатів. Корекція.
59. Колі-ентерит. Етіологія. Медсестринський процес.
60. Вірусний гепатит. Етіологія. Епідеміологія. Класифікація. Медсестринське обстеження, медсестринська діагностика. Планування медсестринських втручань, реалізація, оцінювання, корекція.
61. Профілактика інфекційних хвороб. Календар профілактичних щеплень.
62. Поліомієліт. Етіологія. Класифікація. Медсестринське обстеження, виявлення дійсних і супутніх проблем пацієнта, встановлення медсестринських діагнозів.
63. ВІЛ-інфекція/СНІД. Етіологія. Медсестринський процес. Медсестринське спостереження і вирішення його дійсних проблем.
64. Судомний синдром. Невідкладна допомога на догоспітальному етапі.
65. Анафілактичний шок. Невідкладна допомога на догоспітальному етапі.
66. Кишковий токсикоз. Невідкладна допомога на догоспітальному етапі.
67. Гіперглікемічна кома. Невідкладна допомога на догоспітальному етапі.
68. Гіпоглікемічна кома. Невідкладна допомога на догоспітальному етапі.
69. Гостра дихальна недостатність. Невідкладна допомога на догоспітальному етапі.
70. Зомління. Невідкладна допомога на догоспітальному етапі.
71. Колапс. Невідкладна допомога на догоспітальному етапі.
72. Носова кровотеча. Невідкладна допомога на догоспітальному етапі.
73. Гіпокальціємічний синдром. Невідкладна допомога на догоспітальному етапі.
74. Реанімація у випадку клінічної смерті.

4. Література

Основна

Антропова Т.О. Обстеження та визначення стану здоров'я: підручник / Т.О. Антропова та ін. К.: Медицина, 2006. 352 с.

Губенко І.Я., Шевченко О.Т., Бразалій Л.П., Апішай В.Г. Медсестринський догляд за пацієнтом. К.: Здоров'я, 2000. 248 с.

Губенко І.Я., Шевченко О.Т., Бразалій Л.П., Апішай В.Г. Медсестринський процес: Основи сестринської справи та клінічного медсестринства. К.: Здоров'я, 2001. 208 с.

Касевич Н.М. Практикум із сестринської справи: навч. посіб. К.: Здоров'я, 2005. 464 с.

Ковальчук О.Л., Сабацишин Р.О., Маркович С.В. Медсестринство в хірургії. Тернопіль: Укрмедкнига, 2002. 480 с.

Шегедин М.Б., Шуляр І.А. та ін. Медсестринство в терапії. Дрогобич: Відродження, 2006.

Медсестринство в педіатрії / За ред. В.С. Тарасюка. К.: Здоров'я, 2001.

Додаткова

Файник А.Ф., Бродик О.В. Невідкладні стани в клініці внутрішніх захворювань. Львів: Фенікс, 2002.

Ваврик Ж.М. Лекції з хірургії. Тернопіль: Укрмедкнига, 2000. 444 с.

Ковальчук Л.Я. та ін. Анестезіологія, реаніматологія та інтенсивна терапія невідкладних станів: навч. посібник. Тернопіль: Укрмедкнига, 2003. 324 с.

Кудрявцева Т.О. Сестринський процес: етапи, зміст, документація: навч.-метод. посібн. К.: Здоров'я, 2001. 96 с.

Тарасюк В.С. Ріст і розвиток людини. К.: Здоров'я, 2002. 272 с.

5. Методи контролю

Методи, форми контролю здобувачів освіти здійснюється відповідно до вимог програми клінічних дисциплін, що входять до розділів відповідної програми практики.

Підсумковий контроль здійснюється після завершення виробничої (переддипломної) практики, базується на результатах оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти, які повністю виконали навчальну програму і проводиться у вигляді диференційованого заліку (відповідно до Положення про практичне навчання). Оцінювання студентів проводиться за традиційною 4-бальною системою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

1. Критерії оцінювання усної відповіді при проведенні підсумкового контролю

Оцінка «відмінно» виставляється у випадку, коли здобувач знає матеріал у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпано точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно володіє матеріалом та відповідає на запитання різного ступеню складності.

Оцінка «добре» виставляється за умови, коли здобувач знає матеріал і добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематизовано, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання студент відповідає без помилок. Відчуває складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка «задовільно» виставляється здобувачеві на основі його задовільних знань матеріалу дисципліни та при задовільному рівні його розуміння. Здобувач спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань, але відчуває складнощі; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, проаналізувати конкретну ситуацію, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінка «незадовільно» виставляється у випадках, коли знання і вміння здобувача не відповідають вимогам «задовільної» оцінки.

2. Критерії оцінювання тестових завдань при проведенні підсумкового контролю

Для підсумкового контролю застосовують стандартизовані валідні тести, з однією правильною відповіддю

Оцінка	Критерій
«відмінно»	вирішено 98% і більше
«добре»	вирішено 80% - 97%
«задовільно»	вирішено 65% - 79%
«незадовільно»	вирішено 64% і менше

3. Критерії оцінювання виконання практичного завдання при проведенні підсумкового контролю

Під час оцінювання виконання практичного завдання відбувається оцінювання компетентнісних вмінь щодо планування і реалізації догляду за хворим та здійснення

діагностичних втручань, оцінювання результатів і ефективності медичної допомоги, використовуючи стандарти та протоколи надання медичної допомоги.

Критерії	Оцінка
Практичні навички виконує якісно, чітко, послідовно (за алгоритмом).	«відмінно»
Практичні навички виконує правильно, допускаючи помилки в підготовчому етапі. Допущені помилки не впливають на кінцевий результат процедури та стан здоров'я.	«добре»
При виконанні практичних навиків студент допускає помилки, які завдають шкоди здоров'ю пацієнта; не чітко виконуються підготовчий і заключний етапи алгоритму практичного навичку.	«задовільно»
Під час здійснення виробничих функцій, студент виконує окремі типові завдання професійної діяльності. Допускає помилки, які завдають шкоди здоров'ю пацієнта.	«незадовільно»

6. Самостійна робота та індивідуальне завдання здобувача освіти

З метою набуття студентами під час практики умінь та навичок для самостійного розв'язання виробничих, організаційних завдань та активізації їх діяльності, розширення світогляду, підвищення ініціативи, пропонується виконати такі індивідуальні завдання, а саме:

- Виготовлення тематичних санбюлетенів, стендів, таблиць, тощо (за рекомендаціями безпосередніх керівників на базах практики).
- Виконання завдань згідно методичних рекомендацій до проведення самостійної роботи.

Оцінювання самостійної роботи проводиться під час підсумкового контролю.

Критерії оцінювання самостійної роботи	Оцінка
Самостійна робота виконана відповідно до методичних рекомендацій. Студент вміє використовувати теоретичні знання для виконання практичного завдання, наводить власні приклади. Всі розділи подані письмово.	«зараховано»
Студент розуміє основні поняття теоретичного рівня, але письмова самостійна робота виконана з помилками (або виконана частково). Оформлення не відповідає вказаним вимогам.	«незараховано»

Критерії оцінювання індивідуального завдання	Оцінка
---	---------------

<p>Робота оформлена з дотриманням вимог, відповідно до визначених термінів. Зміст роботи відповідає обраній темі та поставленим завданням. Викладення логічне та послідовне з дотриманням структури. Для наочності використано таблиці (графіки, схеми, діаграми). Здобувач освіти показав вміння аналізувати інформацію, робити висновки та узагальнення. Оформлено список використаних джерел. Відсутній плагіат.</p>	<p>«зараховано»</p>
<p>Робота виконана відповідно до визначених термінів. Студент розуміє основні теоретичні положення, проте тема не розкрита. Оформлення не відповідає вказаним вимогам, без дотримання структури. Відсутній перелік використаних джерел.</p>	<p>«незараховано»</p>

7. Методичне забезпечення

Робоча програма, щоденник практики. методичні рекомендації до виконання самостійної роботи, комплекси навчально-методичного забезпечення дисципліни, яка включена в програму практики.

8. Інформаційні ресурси

1. Галузеві стандарти та клінічні настанови. [Електронний ресурс]
Режим доступу: https://dec.gov.ua/cat_mtd/galuzevi-standarti-ta-klinichni-nastanovi
2. Національна наукова медична бібліотека України [Електронний ресурс].
Режим доступу: <https://library.gov.ua>
3. Наказ МОЗ № 441 від 09.03.2022 «Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах» [Електронний ресурс]
Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0356-22#Text>
4. Клінічні протоколи надання медичної допомоги [Електронний ресурс]
Режим доступу: <https://guidelines.moz.gov.ua/documents>